

Marszałek Województwa Łódzkiego

PZ II.9011.24.15.2012.JF

P. K. Skypkowski
-> p. - analiza
-> KIEROWNIK ZESPOŁU ds. Zdrowia Psychicznego

Grzegorz Błażewicz
20 12 2012
Łódź, dnia 17 grudnia 2012 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW PACJENTA	
Wpłynęło:	2012 -12- 19 data
Znak:	RzPP 20336

Pani
Krystyna Kozłowska
Rzecznik Praw Pacjenta

W odpowiedzi na pismo znak RzPP-ZZP-075-5-1/KAS/12 z dnia 6 listopada 2012 r. dotyczące realizacji przez Samorząd Województwa Łódzkiego zadań wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 roku w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego uprzejmie informuję, co następuje.

W dniu 28 listopada 2011 roku Uchwałą Zarządu Województwa Łódzkiego nr 2061/11 przyjęto do realizacji **Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Łódzkiego na lata 2011-2015 (w załączeniu)**. Jest to dokument o charakterze strategicznym, wskazujący pożądane kierunki działań i priorytetowe zadania, które należałoby podjąć w kolejnych latach na terenie województwa łódzkiego w celu zapewnienia jego mieszkańcom szeroko rozumianego zdrowia psychicznego. Dokument ten nie jest programem realizowanym wyłącznie przez Samorząd Województwa, ale programem dla województwa łódzkiego, realizowanym przez wiele różnych podmiotów. Program oparty jest na dwóch celach głównych, zbieżnych z celami Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Cel główny 1.: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym, Cel główny 2.: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym). W nawiązaniu do wskazanych przez Panią zadań Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, przedstawiam poniżej krótkie opisy ich realizacji w województwie łódzkim.

Urząd Marszałkowski w Łodzi
Departament Polityki Zdrowotnej
90-133 Łódź, ul. Traugutta 21/23,
tel.: (42) 291 98 70, fax: (42) 291 98 71
e-mail: pz.dyr@lodzkie.pl
www.zdrowie.lodzkie.pl

ZESPÓŁ ds. ZDROWIA PSYCHICZNEGO	
WPLYNĘŁO	
20 GRU. 2012 (datownik)	
Znak	RzPP-ZZP- 075-5-2112

Adres korespondencyjny
90-051 Łódź, al. Piłsudskiego 8,
e-mail: info@lodzkie.pl
www.lodzkie.pl

Ad. 1. Realizacja regionalnego programu promocji zdrowia psychicznego określona jest jako cel szczegółowy 1.1. w Regionalnym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Łódzkiego na lata 2011-2015 (RPOZP). Program promocji zdrowia opiera się na 4 priorytetach zdrowotnych:

- Zapobieganie najczęstszym problemom i zaburzeniom psychicznym wśród dzieci i młodzieży,
- Promocja zdrowia psychicznego wśród osób starszych,
- Promocja zdrowia psychicznego w miejscu pracy,
- Wczesna pomoc psychospołeczna jako element promocji zdrowia psychicznego.

Wiodącymi działaniami z w/w zakresu, finansowanymi ze środków budżetu Województwa Łódzkiego są dwa programy zdrowotne: Program zapobiegania zaburzeniom depresyjnym dla dzieci i młodzieży (skierowany do populacji w wieku 11-13 lat) oraz Program zdrowotny wczesnego wykrywania otępień i innych zaburzeń funkcji poznawczych (dla mieszkańców województwa w wieku 55-85 lat). Działania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego, a także poszerzania, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach RPOZP (w wybranych obszarach działania) realizowane są także przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Ad. 2. W ramach realizacji celu szczegółowego 2.1. NPOZP opracowany został Wojewódzki Program zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, stanowiący cel szczegółowy 2.1. w Regionalnym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Łódzkiego na lata 2011-2015. W dokumencie tym przedstawiono wskaźniki oraz zalecenia, co do optymalnego rozmieszczenia poszczególnych form opieki zdrowotnej. Należy jednak zaznaczyć, iż planowanie systemu opieki środowiskowej wymaga współpracy wielu instytucji i resortów – zdrowia, edukacji, pracy oraz pomocy społecznej. Ponadto, proces przekształcania opieki psychiatrycznej z modelu zinstytucjonalizowanego w środowiskowy wymaga niezbędnych zasobów oraz zapewnienia odpowiedniego poziomu finansowania świadczeń przez płatnika – NFZ, którego dotychczasowe działania nie pozwalają na podejmowanie konkretnych działań w tym zakresie.

Urząd Marszałkowski w Łodzi
Departament Polityki Zdrowotnej
90-133 Łódź, ul. Traugutta 21/23,
tel.: (42) 291 98 70, fax: (42) 291 98 71
e-mail: pz.dyr@lodzkie.pl
www.zdrowie.lodzkie.pl

Adres korespondencyjny
90-051 Łódź, al. Piłsudskiego 8,
e-mail: info@lodzkie.pl
www.lodzkie.pl

Ad. 3. W ramach realizacji kolejnego celu opracowano **Wojewódzki program poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej**, który stanowi cel szczegółowy 2.2. w Regionalnym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Łódzkiego na lata 2011-2015. Za priorytetowe uznano następujące działania:

- Rozwój środowiskowych form wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- Rozwój opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi w domach pomocy społecznej,
- Inwestycję w kadry pomocy społecznej.

Zadania z zakresu polityki społecznej Samorządu Województwa Łódzkiego realizuje Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi. Corocznie od 2011 r. sporządzana jest analiza potrzeb pomocy społecznej tzw. „Ocena zasobów pomocy społecznej”. Dokument ten stanowi źródło danych na temat szacowanych potrzeb (finansowych, kadrowych, instytucjonalnych, inwestycyjnych, szkoleniowych i innych), niezbędnych do realizacji zadań pomocy społecznej przez gminy i powiaty, zarówno w zakresie zadań własnych, jak i zleconych przez administrację rządową. W materiale znajdują się m.in. dane dotyczące ośrodków wsparcia działających na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi czy usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. „Ocena zasobów pomocy społecznej” w terminie do 31 lipca każdego roku jest przekazywana Wojewodzie Łódzkiemu i stanowi podstawę do planowania budżetu na pomoc społeczną na następny rok. Jest to też istotny mechanizm podnoszenia skuteczności planowanych działań.

Nieuchronne procesy demograficzne mają zasadniczy wpływ na kształtowanie się polityki społecznej w województwie łódzkim. Przemiany struktury demograficznej ostatniego dziesięciolecia implikują wiele różnorodnych konsekwencji takich jak zwiększenie zapotrzebowania np. na usługi opiekuńcze. W regionie łódzkim w roku 2011 z usług opiekuńczych skorzystało ogółem 7.221 osób, a ze specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 360 osób.

Realizując zadanie pn.: Wspieranie organizacji pozarządowych w działaniach na rzecz udzielania wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi przyznaje dotacje, wyłonionym w otwartych konkursach ofert podmiotom

Urząd Marszałkowski w Łodzi
Departament Polityki Zdrowotnej
90-133 Łódź, ul. Traugutta 21/23,
tel.: (42) 291 98 70, fax: (42) 291 98 71
e-mail: pz.dyr@lodzkie.pl
www.zdrowie.lodzkie.pl

Adres korespondencyjny
90-051 Łódź, al. Piłsudskiego 8,
e-mail: info@lodzkie.pl
www.lodzkie.pl

trzeciego sektora. W latach 2011- 2012 wsparto działania z następujących obszarów:

- Organizacja i prowadzenie punktów i ośrodków poradnictwa specjalistycznego dla osób i rodzin dotkniętych ubóstwem oraz niezaradnych życiowo,
- Działania osłonowe i aktywizujące dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie świetlic i klubów,
- Kampanie promujące wolontariat oraz inne działania wspierające wolontariat w szczególności w zakresie integracji z rynkiem pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- Imprezy integracyjne.

Dodatkowo Regionalne Centrum Polityki Społecznej włącza się corocznie w ogólnopolskie obchody poświęcone istotnym problemom społecznym, np.: w 2011 r. zorganizowano Konferencję „Partnerstwo i współpraca w województwie łódzkim” w ramach Obchodów Europejskiego Roku Wolontariatu, a w 2012 roku zorganizowano konferencję „Pomoc społeczna w regionie łódzkim – teraźniejszość i perspektywy”. W spotkaniach tych udział wzięli przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie, urzędu wojewódzkiego, władz centralnych, organizacji pozarządowych. Przedsięwzięcia te stanowią platformę wymiany doświadczeń, służą prezentacji dobrych praktyk i inspirowaniu nowych rozwiązań.

Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi realizuje także aktywnie zadania z zakresu podnoszenia kwalifikacji oraz szkolenia kadry pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Różnorodność postaw, problemów społecznych, dynamika przemian związanych z pomocą społeczną wymusza potrzebę podwyższania kompetencji zawodowych odpowiednich służb. Odbywa się to poprzez organizowanie szkoleń przy współpracy z Uniwersytetem Łódzkim oraz poprzez realizację przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi projektu systemowego „Wsparcie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadr pomocy i integracji społecznej” w ramach Poddziałania 7.1.3. Działania 7.1. Priorytet VII. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - „Promocja integracji społecznej”. Celem głównym projektu było zwiększenie lub nabycie wiedzy w obszarze zawodowym pracowników i wolontariuszy realizujących zadania z zakresu pomocy i integracji społecznej, z terenu

Urząd Marszałkowski w Łodzi
Departament Polityki Zdrowotnej
90-133 Łódź, ul. Traugutta 21/23,
tel.: (42) 291 98 70, fax: (42) 291 98 71
e-mail: pz.dyr@lodzkie.pl
www.zdrowie.lodzkie.pl

Adres korespondencyjny
90-051 Łódź, al. Piłsudskiego 8,
e-mail: info@lodzkie.pl
www.lodzkie.pl

województwa łódzkiego w okresie od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. W ramach projektu zorganizowano m.in. moduły szkoleniowe nt. pracy z osobą chorą na Alzheimera, seksualności osób z niepełnosprawnością, metod pracy z osobami niepełnosprawnymi z zaburzeniami psychicznymi.

Poza realizacją projektu systemowego Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi w latach 2011-2012, zgodnie z pkt 2 art. 21 ustawy o pomocy społecznej organizowało wiele innych szkoleń np.: Pomoc rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym, „Diagnoza i postępowanie w zespołach otępiennych i chorobie Alzheimera”, „Praca z osobą chorującą psychicznie”.

Ad. 4. W ramach ostatniego ze wskazanych zadań w 2011 roku opracowany został dokument pn.: „Diagnoza stanu opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznym dla województwa łódzkiego”, który jest corocznie aktualizowany w celu monitorowania danych epidemiologicznych oraz zasobów opieki psychiatrycznej w regionie. Ponadto, nad realizacją zadań wynikających z RPOZP czuwa **Wojewódzki Zespół koordynujący realizację NPOZP**. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Zarządu Województwa Łódzkiego, Sejmiku Województwa Łódzkiego, Urzędu Miasta Łodzi, Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi, Wydziału Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, Łódzkiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi, Konwentu Powiatów Województwa Łódzkiego, Filii Łódzkiej Naukowej Sekcji Psychiatrii Środowiskowej i Rehabilitacji Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, Rady Organizacji Pozarządowych Województwa Łódzkiego, Kuratorium Oświaty w Łodzi, dyrektorzy szpitali posiadających w swojej strukturze oddziały psychiatryczne oraz konsultant wojewódzki ds. psychiatrii i konsultant wojewódzki ds. psychiatrii dzieci i młodzieży. Od momentu powołania, odbyło się sześć posiedzeń Zespołu.

Należy także zaznaczyć, iż realizacja Programu jest także monitorowana przez Ministerstwo Zdrowia - odbywa się ono poprzez wykonanie corocznego sprawozdania z działań w nim zapisanych i przekazania go w terminie do 15 maja.

Głównym problemem, który dostrzega Województwo Łódzkie podczas realizacji zadań wskazanych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego jest brak środków finansowych przekazywanych samorządom z budżetu państwa na realizację niniejszych działań.

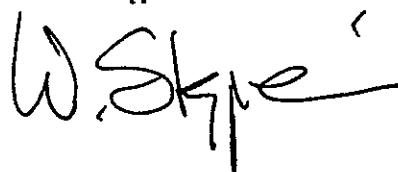

Urząd Marszałkowski w Łodzi
Departament Polityki Zdrowotnej
90-133 Łódź, ul. Traugutta 21/23,
tel.: (42) 291 98 70, fax: (42) 291 98 71
e-mail: pz.dyr@lodzkie.pl
www.zdrowie.lodzkie.pl

Adres korespondencyjny
90-051 Łódź, al. Piłsudskiego 8,
e-mail: info@lodzkie.pl
www.lodzkie.pl

Podkreślenia wymaga fakt, iż realizacja wielu założeń wynikających z NPOZP, m.in. planu stopniowego zmniejszania i przekształcania dużych szpitali psychiatrycznych w placówki wyspecjalizowane, zapewniające profilowane usługi zdrowotne, uzależniona jest także od decyzji innych organów prowadzących podmioty lecznicze, na które Samorząd Województwa nie ma realnego wpływu. Warto więc zwrócić uwagę, iż do wykonania założonych w Programie zadań niezbędna jest partnerska współpraca nie tylko na poziomie regionalnym i lokalnym, ale także krajowym. Ponadto, aktywnymi realizatorami Programu powinny być przede wszystkim Ministerstwo Zdrowia oraz Narodowy Fundusz Zdrowia, gdyż bez zmian np. w sposobie wyceny świadczeń psychiatrycznych część założeń określonych w Narodowym programie Ochrony Zdrowia Psychicznego jest niemożliwa do realizacji m.in. przez samorządy województw.

Witold Stępień

Urząd Marszałkowski w Łodzi
Departament Polityki Zdrowotnej
90-133 Łódź, ul. Traugutta 21/23,
tel.: (42) 291 98 70, fax: (42) 291 98 71
e-mail: pz.dyr@lodzkie.pl
www.zdrowie.lodzkie.pl

Adres korespondencyjny
90-051 Łódź, al. Piłsudskiego 8,
e-mail: info@lodzkie.pl
www.lodzkie.pl